

wijze bij longcaverne voorgesteld, geraakte in vergetelheid om door FORLANINI (1882) en MURPHY opnieuw ontdekt te worden. In 1829 stelde KRIMER (1795—1834) in Duitschland hetzelfde voor. In 1696 reeds opende BAGLIVI de pleuraholte, zij het ook niet met de bedoeling tuberculose te genezen. In de eerste helft der 19de eeuw nemen verschillende artsen bij kunstmatigen pneumothorax verbetering van het longlijden waar, en ook in de tweede helft werd deze methode, zij het ook sporadisch, toegepast.

HERMANN SCHÖPPLER. *Ueber ein Regensburger Chirurgenzeichen* (1770). — In Regensburg behoorden de heekundigen tot de handwerkers; zij moesten dus in een gilde vereenigd zijn, wat evenwel voor deze stad niet aangetoond kon worden; wel bestaat er een gildepennning met het stadswapen op de eene, sig / chirurg / gor: op de andere zijde. Een afbeelding vergezelt het artikel. De gildepennningen in lood dienden als bewijs van betaling.

E. STÜBLER. *Das NEBELsche Steinkind und die Aertzefamilie NEBEL in Heidelberg*. — Het artikel opent met een beschrijving van de familie NEBEL, die aan Heidelberg tal van artsen leverde. DANIEL WILHELM NEBEL (1735) vond bij de lijkopening van een vrouw, die aan buikvliesontsteking overleden was, een versteenden foetus, die door de familie NEBEL als een kleinood in een met fluweel bekleed etui bewaard werd en thans in het Heidelberger pathologisch instituut een der curiosa uitmaakt.

G. STICKER. *Wann ist JEAN FERNEL geboren?* — De beroemde arts overleed 26 April 1558, 52 jaar oud (volgens GUY PATIN en FERNEL's verwanten).

V. BOLOGA. *Dr. EDUARD GUSBETH, ein siebenbürgisch-sächsischer Historiker der Medizin*. — Hij schreef in 1884. *Zur Geschichte der Sanitäts-Verhältnisse in Kronstadt. 1884—1900. Das Gesundheitswesen in Kronstadt. Die Bewegung der Bevölkerung in Kronstadter Komitat in 1786—1887, en twee verhandelingen over typhus-epidemieën aldaar.*

R. ZAUNICK. *Klage an Hygiea. Ein Jugendgedicht von CARL GUSTAV CARUS*. — Weinig fraai gedicht van den twintigjarigen CARUS (1809) in de trant van RHIJNVIS FEITH.

F. LEJEUNE. *Beiträge zur Kenntnis der niederdeutschen Zaubermedizin*. — Tegen verwerpen bij koeien *asa foetida* onder den drempel van de staldeur. Ook begraaft men wel een doode visch in de nabijheid der stal of onder den drempel. Wratten draagt men over op een schimmel, onder het aanraken roept men drie-maal: Schimmel neem weg! De schimmel mag geen donkere vlekken hebben. Men vindt deze gebruiken in de omgeving van Lübeck, Mecklenburg en in Voor-Pommeren. In de laatste landstreek behandelt men zweetvoeten met baden in eigen urine.

F. M. G. DE FEYFER.

INGEZONDEN.

DE HAND VAN PAUL.

In het nummer van 17 April van dit *Tijdschrift* noemt PINKHOF op bldz. 1650 de bronzen hand van den heekundige F. T. PAUL, in het bezit van de Liverpool Medical Institution, een eigenaardig gedenkteeken. Nog eigenaardiger lijkt het mij, dat in het ontleedkundig museum der universiteit Pavia in spiritus bewaard worden het hoofd, de wijsvinger en de duim van den beroemden heekundige ANTONIO SCARPA (1752—1832), „daar dit de lichaamsdeelen zijn, die een heekundige het meest gebruikt. Zeer eigenaardig was het, de zeer goed behouden „gelaatstrekken van een reeds lang geleden gestorven, mij echter met naam en „werkwijze in zekere mate bekenden man te aanschouwen”. Aldus JOZEF LISTER in zijn dagboek (Sir RICKMAN JOHN GODLEE, *Lord Lister*).

Geldermalsen, 18 April 1926.

F. M. G. DE FEYFER.